

CENA
EGZEMPLARZA **10** GRPrenumerata miesięczna wraz z od-
puszczeniem do domu zł 2.50.

KRAKOWSKI

KURIER PORANNY

Niezależny organ demokratyczny

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Mikołajska 3. Tel. Nr. 164-20. Redaktor naczelny i odpowiedzialny przyjmujący w środy i piątki od godz. 18—19. Sekretarz
redakcji przyjmuje codziennie od godz. 16—18 z wyjątkiem niedziel. — Niezamówionych artykułów nie honorujemy. — Redaktor naczelny: BOGUMIŁ REMBOWSKI

Nr 13

Kraków piątek 14 stycznia 1938 r.

Rok II

Czy gen. Haller jest Konradem Wallenrodem
Stronnictwa Pracy?

Stworzone przez Front Morges, a powstałe z połączenia się NPR. i Ch. Dem. Stronnictwo Pracy, aby zjednać sobie zwolenników powołuje się na szereg znanych osobistości, między innymi na Ignacego Paderewskiego i gen. Hallera. General Haller brał udział w kongresie połączeniowym, wybrano go nawet prezesem stronnictwa.

Menerzy nowego stronnictwa robił dużo reklamy koło osoby gen. Hallera, szczył się i jeszcze się szczył tym, że tak zasłużony mąż przewodzi ich stronnictwu.

Jeżeli dużo osób uczciwych w dobrej mierze odniosło się życzliwie do nowego stronnictwa — a niektóre osoby, które dwa lata temu wystąpiły z NPR. i doznały z tej strony wiele przykrości pozwoliły nawet wybrać się przez Kongres do władz Stronnictwa Pracy — to uczyniły to głównie z tego względu, że patronowali mu tacy ludzie jak Haller i Paderewski.

To też mimowoli wrażeń w tych kołach wywołały pewne fakty z ostatnich czasów.

Już przed kilku tygodniami stanowisko gen. Hallera było niewyraźne.

Reklamowano, że na organizowanych przez Stronnictwo Pracy zebraaniach w Krakowie i gdzie indziej będzie przemawiał Haller, a tymczasem zawsze „pech“ chciał, że p. generał „zachorował“ i nie jawił się na zgromadzeniach.

Zaś „Akcja Narodowa“, organ „Stronnictwa Narodowego“ w Krakowie z dnia 25 listopada ub. roku powołuje się na gen. Hallera i Ignacego Paderewskiego, jako swoich ludzi, ze stawia ich z Romanem Dmowskim.

Ciekawa to historia z tymi patronami Stronnictwa Pracy.

Z przytoczonych tu informacji prasy wnioskować by należało, że w o-

kresie tworzenia się Stronnictwa Pracy i jego Kongresu gen Haller i Paderewski dali się nakłonić do tymczasowego tylko patronowania kongresowi i stronnictwu Pracy, któremu potrzebne były nazwiska pewnych ludzi zasłużonych celem przyciągnięcia mas. (Jednak masy wcale nie ruszyły w stronę Frontu Morges).

Obecnie masy dowiadują się, że

gen. Haller jak należał do endecji tak należy, a również Ignacego Paderewskiego endecja uważa za swojego.

A może istnieje jakieś porozumienie między Frontem Morges (Str. Pracy) a Endecją — o czym szerszy ogół nie ma wiedzieć. A może gen. Haller ma odegrać rolę Konrada Wallenroda?

Führer Rutkowski nie uznaje zmian
zaszłych w O. Z. N.

W dniu 11 bm. wydany został rozkaz organizacyjny do członków Związku Młodej Polski, podpisany przez kierownika Związku p. Jerzego Rutkowskiego, wszystkich człon-

ków kierownictwa głównego i kierowników okręgów prowincjonalnych.

Najciekawszą rzeczą w rozkazie jest to, że nie ma w nim ani słowa o nowym szefie OZN. gen. Skwarczyń-

skim.

Czyż nie zawiele ciackania się z smarkatym młodzieniaszkiem, który najwyżej uznać może który lepszy... „pypek“ od flaszki z mlekiem.

WYCHOWANKOWIE MIN. PONIATOWSKIEGO
za współpracą z Ukraińcami

Łuck, (tel.) Na odbytym onegdaj zjeździe wychowanków Liceum Krzemienieckiego w Krzemieńcu uchwalone zostały między in. następujące rezolucje:

1) Rozumiejąc, iż nie da się przeprowadzić linii granicznej w życiu

między tym, co tworzymy własnym wysiłkiem jednostkowym a tym, co współtworzymy z gromadą w działaniu zbiorowym, upatrujemy drogę do podnoszenia i ulepszania życia.

2) W codziennej pracy człowieka, szczególnie w pracy zawodowej, speł-

nianej świadomości w powiązaniu z działaniami zbiorowymi, zmierzającymi do ulepszenia i podniesienia życia — widzimy drogę twórczości człowieka, na której może on osiągnąć pełnię swego rozwoju i poczucie radości życia.

3) Uznając, iż w życiu Wołynia, jak i w życiu całej Polski, tym najszerszym i najgłębszym dążeniem zbiorowym, budującym nowe życie, opartym na wyzwaniu najprawdziwszych wartości i sił społecznych, kulturalnych i gospodarczych jest ruch wsi, zorganizowanej w Kołach Młodzieży Wiejskiej, Kołach Rolniczych, Kołach Gospodyń Wiejskich i spółdzielczości — uważamy współpracę z tym ruchem za podstawowy obowiązek wychowanka Liceum Krzemienieckiego.

4) Widząc w wielkiej idei współpracy i współpracy Polaków i Ukraińców ziszczenie najsłabszych tradycji Rzeczypospolitej i testamentu Marszałka Józefa Piłsudskiego — będziemy dążyć do jaknajszerszego realizowania tej idei w codzienności naszych prac społecznych i zawodowych.

Ożywienie przed kongresem pracowniczym

Na prowincji daje się zaobserwować duże ożywienie wśród sfer pracowniczych w związku ze zbliżającym się Kongresem Pracowniczym.

W jednym tylko tygodniu przedjazdom zapowiedzianych jest w całej Polsce ok. 200 zebrań i konferencji przedjazdowych.

Przewiduje się, że delegaci prowincjonalni przedłożą na kongresie szereg bardzo ostrych wniosków.

Pracownicy umysł. domagają się
odpowiedniej reprezentacji w ciałach parlamentarnych

Kraków. — Na zebraniu pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych w Krakowie wygłosił m. in. referat p. Kościński z Warszawy, w którym to referacie stwierdził, że świat pracy w Polsce jest całkowicie dojrzały do współkierowania biegiem życia w państwie. Żądanie to

uprawnia jasno i wyraźnie do posiadania w ciałach parlamentarnych

swego, w odpowiedni sposób wybranego — przedstawicielstwa.

Bojkot towarów
rumuńskich

JEŻELI RZĄD GOGI NIE ZANIECHA AKCJI ANTYŻYDOWSKIEJ

Nowy Jork. — Na konferencji kongresu żydowsko - amerykańskiego, która odbyła się w Cincinnati, gorące przemówienie wygłosił dr Stephen Wise, który apelował do amerykańskiej opinii publicznej, aby STANĘŁA W OBRONIE PRZEŚLADOWA-

NYCH ŻYDÓW RUMUŃSKICH. Konferencja powzięła rezolucję ZA POWIADAJĄCĄ PROKLAMOWANIE BOJKOTU TOWARÓW RUMUŃSKICH, jeśli rząd rumuński nie zaniecha antyżydowskiej akcji eksterminacyjnej.

SWETRY
JULIUSZ NACHT
KRAKÓW, STRADOM 5Nakrycia stołowe
alpakowe (ostrze nierdzewne)
komplet na 6 osób 24 sztuk
Zł. 22.—
J. DIENER
KRAKÓW, SZEWSKA 20

To nie jest zmiana warty tylko...

Żałujemy, że gen. Skwarczyński, dzielny żołnierz, doskonały oficer, inteligentny dowódca, kochany przez oficerów i żołnierzy przełożony, prawy i zacny człowiek opuścił obronę narodową, która skuć winna najcięższe siły ludzkie, opuścił armię, aby stanąć na czele organizacji politycznej, nie mającej żadnych widoków powodzenia.

Tak ocenia zmianę osoby szefa O. Z. N. p. Cat-Mackiewicz na łamach „Słowa” wileńskiego. Jego zdaniem — organizacja, na czele której stanął gen. Skwarczyński, nie ma żadnych widoków powodzenia...

Nie on jeden jest tego zdania, ale... Ale pomówmy o czymś innym. Gen. Skwarczyński oświadczył, że stoi nie wzruszenie na gruncie deklaracji ideowej O. Z. N. jednak przedtem stwierdził, że „WSKAZANIEM NASZYM POZOSTAJĄ NADAL PISMA, CZYNY I ŻYCIE CAŁE MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO”. Te słowa obowiązują, one coś mówią. Zwłaszcza to słowo: CAŁE...

A skoro tak, przypomnijmy sobie pamiętne myśli, wypowiedziane przez Marszałka Piłsudskiego w okresie, kiedy również obecny szef O. Z. N. gen. Skwarczyński był członkiem P. P. S. i działaczem niepodległościowym:

„NIEPODLEGŁA RZECZPOSPOLITA POLSKA INNĄ JAK DEMOKRATYCZNĄ BYĆ NIE MOŻE, A ŚWIADOMY PROLETARIAT POLSKI ZAPEWNI SOBIE W TEJ RZECZYPOSPOLITEJ SWOBODY POLITYCZNE I UDZIAŁ W PRAWODAWSTWIE I RZĄDZIE”.

Tak pisał Józef Piłsudski w jednym z pierwszych numerów konspiracyjnego „Robotnika” w artykule pod tytułem „Nasze Hasło”. Jakże żywe, aktualne są te słowa. Niczego odjąć ani dodać nie trzeba. Nie wolno.

O tych wielkich, proroczych słowach swego Wodza, myślał Zjazd legionowo-peowiacki we Lwowie kilka tygodni temu, gdy zadeklarował, że... tylko w demokratycznych warunkach możemy osiągnąć najwyższe napięcie moralnego i narodowego entuzjazmu każdego Polaka tak w pracy pokojowej, jak i w potrzebie wojennej...

Pragniemy, jak w roku 1914 Polaki uczciwie demokratycznej, pracować będziemy bez wyrzekania się naszych starych ideałów...

Oto ideowa deklaracja legionowo-peowiacka.

Gen. Skwarczyński należy przeciwie do tej samej grupy działaczy niepodległościowych.

Prasa prawicowa nie bez racji oburza się, że nowy szef O. Z. N. pójdzie... w każdym razie nie na prawo. Wypomina mu jego P. P. S-owski rodowód i demokratyczne przekonania. Mimowoli wyłania się nazwisko płk. Kowalewskiego, który musiał odejść, ponieważ p. Kocowi nie podobały się załatwianie swego zastępcy do P. P. S. i Stronnictwa Ludowego. No, ale pan płk. Koc odszedł także, a gen. Skwarczyński uchodzi za b. dobrego przyjaciela gen. Tokarzewskiego, zwolennika porozumienia ze Stronnictwem Ludowym... Stronnictwo Ludowe grawituje ku P. P. S. a więc do partii, do której ongiś należał Marszałek Piłsudski i obecny szef O. Z. N. gen. Skwarczyński. Nowy ten szef pragnie pójść, jak sam mówi otwarcie — szlakiem i wskazaniemi CAŁEGO życia Józefa Piłsudskiego, czyli także i tego z lat rewolucyjnych, z lat przed 1914 roku. Pragnie on realizować duchową spuściznę Wielkiego Marszałka na „istniejącym w Rzeczypospolitej prawnym stanie rzeczy”.

Czyżby to nie było odpowiedzią na

wszelkie zakusy ze strony panów Piaseckich, głoszących i zapowiadających „przełom narodowy” na drodze gwałtownej zmiany ustroju politycznego w Polsce?

Wydać się nam, że tak. General Skwarczyński pragnie w ten sposób podkreślić, że na żadne próby totalistycznych eksperymentów w Polsce nie pójdzie, że z prawicą, głoszącą przewrót, pod hasłem wymyślonej legendy o Romanie Dmowskim, nie myśli paktować, ani współpracować. I dlatego już dzisiaj się mówi, że wprowadzić „Młoda Polska” nie będzie rozwiązana, ale, że jej rola ulegnie poważnemu pomniejszeniu. Mamy prawo więc sądzić, że to, co nastąpiło

nie jest tylko zwykłą zmianą warty.

Na pytanie, czy nowa linia, jesteśmy skłonni zaryzykować odpowiedź: tak!

Inaczej nie moglibyśmy zrozumieć zmiany, nie moglibyśmy wytłumaczyć sobie, co oznacza powołanie się na CAŁE życie Józefa Piłsudskiego i dlaczego deklaracja ideowa Zjazdu legionowo-peowiackiego we Lwowie miałaby pozostać tylko papierowym dokumentem.

Cheśmy wierzyć, że koncepcja płk. Kowalewskiego, (Ryszarda Wragi) określona przez prasę jako „wyciągnięcie ręki do lewicy opozycyjnej, a zwłaszcza do P. P. S. — odżyje obecnie spowrotem i stanie się pomo-

stem, łączącym wszystkie ugrupowania polskie, stojące na gruncie demokratycznym za wyjątkiem endecji i komuny.

To będzie ten właściwy szlak, to jedyne wskazanie CAŁEGO życia Marszałka Józefa Piłsudskiego: proste, silne i tak głębokie, które zjednoczy naród pod hasłem obrony Państwa i dźwignia Polski wzwyż.

Odejsie płk. Koca, to nie zwykła zmiana warty... To zdaje się oznaczać zmianę zwrotu Polski na nowy tor dziejowy z wszystkimi tymi konsekwencjami, o których pisał ongiś, jak wspominałem wyżej Józef Piłsudski. STER.

Wojna Niemców z... wróblami

Dlaczego Niemcy gniewają się na Pana Boga? — Rozwydrzon y nacjonalizm pruski. — Racjonalna eksploatacja... łajna końskiego. — Typowa odezwa sadys tów teutońskich. — Mundury na zistów i straszyla na wróble. — Konrad Wallenrod i... Gwernica.

Niemcy hitlerowskie gniewają się mocno na Pana Boga, nie mogąc Mu wybaczyc szeregu zasadniczych błędów, jakie popełnił przy stworzeniu świata.

Najgorszy z tych błędów było stworzenie różnych ras, narodów i języków, zamiast jednego narodu, tj. niemieckiego.

Nie byłoby obecnie tej grzesznej wieży babilońskiej, Niemcy mieliby swoje „należne miejsce pod słońcem”, t. j. obie półkule świata i nie musieliby obecnie wydawać tyle pieniędzy na zbrojenia w celu przeprowadzenia generalnej korekty w dziele odwiecznego Stwórcy...

Co do nas, to powątpiewamy, czy uda się im, mimo „dynamicznej totalistarności”... uczynić jakowyś poważniejszy wyłom w starym mechanizmie Stworzenia, czy naprawdę „an deutschem Wesen, wird die Welt genesen, co można przetłumaczyć również mądrym dwuwierszem:

Przez pruskie bataljony
zostanie świat zbawiony...

Natomiast przekonani jesteśmy, że obudzony duch teutoński zdoła w obrębie swego własnego podwórka jeszcze dowoli wyżyć się i wyszumieć w orgiach szowinistycznego obłędu i naprawić w swoim własnym zakresie jeszcze niejedno, choćby po mniejsze wedle ich mniemania błędy Starego Jehowy...

Błędem takim było między innymi i... stworzenie wróbli.

Poco one przychodzą na świat?
Poco żyją między ludźmi?

Hitlerowcy są za wytępieniem wróbli, które uważają za niebezpiecznych szkodników państwa niemieckiego.

Już w roku 1917 groziło wróblom w Niemczech niebezpieczeństwo życia.

Było to w czasie wojny, coraz większego niedostatku środków żywnościowych w Niemczech.

Wówczas to niejaki dr. Schulz, lekarz wojskowy i wielki patrjota niemiecki wystąpił z szlachetnym projektem wymordowania wszystkich wróbli, a to z dwojakich względów.

Po pierwsze smażone wróbelki mogłyby się okazać smaczną kolacją dla wygłodniałej armii cesarskiej, a po drugie, przez wytępienie wróbli nie zabrakłoby koniom... obroku.

Nie znaczy to, żeby i konie miały zjadać zdechłe wróbelki, o, nie!

O co inego tu chodzi.

Ów profesor niemiecki Schulz, zwrócił uwagę, iż żarłoczne wróble mają niecną zwyczaj karmienia się na różnych drogach i po gościach wyrafinowaną metodą najskrupulatniejszego wydziobywania z obfitego

łajna końskiego ziarenek owsa, które cudem ocalały dla ludzkości, mimo przejścia przez srogie czeluście wrażliwych żołądków końskich...

Mądra głowa dr. Schulza obliczyła sobie, że przez racjonalną eksploatację śmiecia końskiego można by uzyskać z czasem olbrzymie ilości ton nienaruszonych ziarna owsianych, któreby przecie mogły poraż drugi a nawet i trzeci posłużyć za obrok dla głodnych koni.

Ta sutą aprowizacja końska ginie z wielką szkodą dla państwa niemieckiego w nienasyconych wróblach dzióbkach, - wobec czego nawoływał ów patrjota niemiecki do wytępienia wróbli do bezlitosnej walki z tym wrogiem wewnętrznym sprzymierzeńcem tajnym państw sprzymierzonych, walczących z Niemcami.

Ten sławetny projekt Schulza nie został jednak podówczas przyjęty przez władze, którym zdaje się zaświtało w głowie, iż koszt tej profesorskiej racjonalizacji śmiecia końskiego stałby w pewnym rażącym stosunku do ewentualnie wydobytych skarbów owsianych...

Dziś sytuacja w Niemczech pod niejednym względem przypomina rok 1917, toteż i ów projekt antiwróbli wyłonił się oto znowu po 20 latach. Projektodawcą jest tym razem nie jednostka, lecz „urząd aprowizacyjny Okręgu Rolniczego Kolonii”. W Westdeutscher Beobachter” czytamy taką oto odezwę do krucjaty przeciw wróblom:

„W ostatnich latach rozmnożyły się u nas wróble w zastraszającej mierze. Stanowią one dziś wielkie niebezpieczeństwo dla naszych pól i łąk, tracimy corocznie przez tych psotników. Musimy nareszcie coś radykalnego przedsięwziąć, żeby tej pladze kres położyć. W naszych miastach, na podwórzach i w ogrodach wróbel jest mile widzianym gościem, karmionym przez młodych i starych. Lecz chwila obecna wymaga od nas odrzucenia wszelkiego sentymentu i nakazuje nam chwycić się natych-

miast radykalnych środków samopomocy. Musimy wytępić wróble po wsiach i miastach. „Kampf dem Spatzenvolk”. Chwytajcie i zabijajcie je wszędzie, niszczenie ich gniazda, siedliska wylęgających się szkodników naszych pól uprawnych.

Nie traćcie ani chwili! Ale rozumie się samo przez się, że ta walka musi być w rycerski prowadzona sposób.

Co do nas to przypuszczamy, że dotychczas na całym świecie, owa „rycerska” walka z wróblami dla ochrony pól uprawnych polega na groźnym wystąpieniu owych znanych a wielce dobroduszych straszyla na wróble. Ale są to zdaje się, przestarzałe metody pacyfistyczne, bardzo nie lubiane jak wiadomo w Niemczech hitlerowskich.

Albo też, czy przypuszczać należy, że wróble w Niemczech do tego stopnia przyzwyczajły się już do widoku różnych nader groźnych mundurów hakenkreuzlerowskich, że już na żadne strzchy nie czuły nie mogłoby więcej reagować na owe niewinne straszyla dawniejszego typu.

Jakkolwiek się rzecz ma, jedno jest pewne: miarodajna opinia władz nazistowskich skazała na śmierć szary, skrzydlaty proletarijat wróbli. W służbie dla „Führera” i ojczyzny muszą obecnie wszyscy, młodzi i starzy wyruszyć na polowanie i mordowanie wróbli.

Z pewnością nie z uszanowania dla Mądrego Wielkiego Boga, Ojca i tych ćwierkających stworzeń, lecz być może tylko przez wzgląd na „towarzystwa ochrony zwierząt” (czy takowe zresztą istnieją w Niemczech?), poleciły władze niemieckie zastosowanie „rycerskich metod” w wytępieniu wróbli. Gdybyśmy nie byli przeświadczeni, że owa „rycerskość” hitlerowców polegać może jedynie tylko na zastosowaniu wypróbowanych już metod a la Gwernica, tobyśmy nawet skłonni byli z pewnem westchnieniem ulgi zakończyć niniejszy artykuł słowami Wallenroda „I Niemcy są ludźmi”...

Roman Hernicz.

Dar portu gdyńskiego dla portu kopenhaskiego

Gdynia. — Urząd Morski przesłał za pośrednictwem motorowca „Batory” na ręce generalnego dyrektora portu kopenhaskiego W. Lauba plan styczny plan portu w skali 1:5000 o wymiarach 1.20x0.80, wykonany w metalu z ramą metalową inkrustowaną bursztynem jako dar portu gdyń-

skiego dla portu kopenhaskiego. Swego czasu port kopenhaski ofiarował również Gdyni piękną wazę porcelanową, wykonaną specjalnie w królewskiej fabryce porcelany z odpowiednim ornamentem i dedykacją.

ECHA RUMUŃSKIE NA WĘGRZECH

(Korespondencja własna „Krakowskiego Kuriera Wieczornego“).

Budapeszt, 12 stycznia

Rozwój stosunków politycznych w Rumunii w ostatnim czasie odbił się ciekawym echem w Budapeszcie. Za panowało tu pewne zdenerwowanie i przygnębienie. Wynik wyborów w Rumunii uważany był wprawdzie już z góry za niepewny dla rządu Tataresca, co wnioskować było można z różnych przemówień polityków węgierskich z okazji rokowań dyplomatycznych między Węgrami a państwami Małej Ententy, jednak nie liczone na to, by misję utworzenia rządu rumuńskiego powierzono dzisiaj szemu premierowi.

Wiadomo dobrze, że w polityce węgierskiej ostatnich lat wznagały się sympatie dla rządów autorytarywnych; przykład Rzymu, a potem rozwój wypadków w Niemczech oddziaływały na część węgierskiej opinii publicznej przyciągająco.

Wiadomo też, że sympatie te budzą największe były w aparacie administracyjnym, w różnych wyższych i średnich instancjach. Opinia miała sposobność zauważyć, że nawet najwyższe czynniki oczarowane zostały przez wzory autorytarywne i nie byłoby nic dziwnego, że powstanie dalszego rządu o tym pokroju powitane byłoby na Węgrzech z zadowoleniem.

Jednak wbrew oczekiwaniom, sympatii takich nie znalazł na Węgrzech nowy rząd rumuński. Wprawdzie powitano z radością nowy rząd rumuński, który z czasem przetrwać się może w dyktaturę. Jednak w radości tej dała się zauważyć i pewna gorzkość.

Opinia publiczna na Węgrzech widzi w nowym premierze rumuńskim człowieka, który chce wytepić mniej siości, zwłaszcza zaś mniejszość węgierską w Siedmiogrodzie. Brak więc prawdziwego entuzjazmu z powodu zmiany rządów w Rumunii, chociaż premier Goga uznawany jest tu jako najdoskonalszy znawca kultury węgierskiej i świetny tłumacz dzieł węgierskiej literatury klasycznej. Hasło „Rumunia dla Rumunów“ budzi tu największą nieufność.

Wskutek tego stanowisko węgierskich kół politycznych wobec nowego kursu rumuńskiego jest niejasne,

chaotyczne, manewrujące. I rząd rumuński oczywiście stara się zająć stanowisko poprawne. Z kół zbliżonych do rządu słychać, że zmiana reżymu w Rumunii nie spowoduje zmian w stosunkach między obydwoma państwami. Rząd węgierski uważa zmianę w Rumunii za sprawę we wnętrzną tego państwa i odnosi się będzie do Rumunii tak, jak dotychczas, wierząc, że polityka wewnętrzna nie wpłynie na politykę zagraniczną nowego rządu. Stanowisko to mogłoby ulec zmianie tylko wtedy, gdyby nowy reżym dał powód do interwencji międzynarodowej np. w kwestii narodowościowej.

Jednak polityka zagraniczna Węgier ma jeszcze inne obawy. Przede wszystkim obawia się, że Rumunia obecnie zyska znacznie na wartości u obu przyjaciół Węgier, mianowicie we Włoszech i Niemczech, co z drugiej strony oznaczać może spadek kursu Węgier w tych państwach. Czynniki decydujące jednak obecnie, po wizycie Micescu w Pradze i Białogrodzie uświadamiają sobie, że polityka zagraniczna nowego rządu zostanie polityką Małej Ententy, co tu uważa się logiczne, a czego jednak nie przyznaje się otwarcie. Zbliżenie rumuńsko - włoskie mogłoby spowodować, że Włochy przestałyby się interesować losem mniejszości węgierskiej, co byłoby równoznaczne z zaniechaniem popierania rewizjonistycznych żądań węgierskich.

Wszystkim obawia się, że Rumunia obecnie zyska znacznie na wartości u obu przyjaciół Węgier, mianowicie we Włoszech i Niemczech, co z drugiej strony oznaczać może spadek kursu Węgier w tych państwach. Czynniki decydujące jednak obecnie, po wizycie Micescu w Pradze i Białogrodzie uświadamiają sobie, że polityka zagraniczna nowego rządu zostanie polityką Małej Ententy, co tu uważa się logiczne, a czego jednak nie przyznaje się otwarcie. Zbliżenie rumuńsko - włoskie mogłoby spowodować, że Włochy przestałyby się interesować losem mniejszości węgierskiej, co byłoby równoznaczne z zaniechaniem popierania rewizjonistycznych żądań węgierskich.

W Pradze otwarta będzie wystawa „baroku praskiego“

Praga. — Praga jest miastem gotyku i baroku. Zwłaszcza budowle barokowe w Pradze są nadzwyczaj zajmujące i dają możność poznania najlepszych wzorów tego stylu architektonicznego. Dlatego też niewątpliwie wystawa poświęcona „barokowi praskiemu“ będzie nadzwyczaj zajmującą ściągającą licznych miłośników Baroka. Wystawa otwarta będzie w maju br. i trwać będzie do września, tak że zwiedzana może być przez uczestników X Zlotu Sokoła Czechosłowackiego.

Wystawa obejmować będzie wzory baroka praskiego i baroka ziem cze-

skiej w ogóle z okresu lat 1600—1800. Architektoniczne ramy Pragi barokowej umożliwiają, by wystawa stała się podstawą dalszych imprez artystycznych. Całokształt zatem obejmować będzie budownictwo, malarstwo, plastykę, przemysł artystyczny. Komplety najznakomitszych zjawisk artystycznych dopełnione będą wzorami artystów współczesnych, aby uwydatnić ogólny poziom doby. Wystawa w miarę możliwości pomyślana będzie jako wystawa oryginalów. Tylko w znikomej mierze wystawiane będą też kopie.

Wystawa mieścić się będzie we

wszystkich lokalach Pałacu Waldsztynskiego (Wallenstein) oraz w wielkim ogrodzie wallensteinowskim co daje możność urządzenia z tej okazji szeregu imprez muzykalno - teatralnych, które dopełnią obraz Pragi barokowej.

„D U C O“
poleca SKŁAD FABRYCZNY
„PFANNENSCHMIDT“
„CENTROFARB“
LAKIERY AUTOMOBILOWE
KRAKÓW, — BRACKA 11.
TEL. 117-63.

B. radca poselstwa czechosłowackiego w Warszawie - szefem protokołu dypl.

Praga. — Minister spraw zagranicznych dr Krofta zamianował dotychczasowego radcę legacyjnego dra Jaromira Smutnego szefem protokołu dyplomatycznego przy ministerstwie spraw zagranicznych. Szef protokołu dypl. jest równocześnie mistrzem ceremonii u prezydenta Republiki. Ma za zadanie troszczyć się o formalną stronę stosunków dyplomatycznych.

On pierwszy wchodzi w styczność z nowo zamianowanymi posłami, wprowadza ich do prezydenta Republiki, pośredniczy w ich dalszych wizytach, wyznacza im miejsca przy wszystkich przyjęciach oficjalnych. W ogóle ma funkcję poradcą przy

korpusie dyplomatycznym w sprawach osobistych i towarzyskich.

Radca legacyjny dr Jaromir Smutny jest legionistą francuskim (z legionu czechosłowackiego w czasie wojny światowej) był czynnym już w protokole dyplomatycznym, zastępując okolicznościowo niedawno zmarłego posła Strimpla. Po tym był przez dłuższy czas kierownikiem czechosł. poselstwa w Warszawie w charakterze Charge d'affaires po odejściu posła dra Girsy do Białogrodu. Można śmiało twierdzić, że poseł dr Jaromir Smutny należy do najzdolniejszych czechosłowackich dyplomatów.

Tu wyciąć.

CZY DOJDZIE DO EKSPORTU KONI NA UBÓJ DO WĘGIER

W ostatnich dniach Węgry ogłosiły kontyngent na przywóz z Polski i Rumunii 2.000 koni, przeznaczonych wyłącznie na ubój. Przywóz ten odbywałby się poza ustalonymi w umowie kontyngentami, jednak w ramach rozrachunku kompensacyjnego. Trudno jest ustalić w tej chwili w jakim stopniu wywozem tym zainteresują się polscy eksporterzy. Sądzić jednak można, iż ze względu na dotkliwy brak pasz w bieżącym sezonie kół rolnicze mogą przeznaczyć konie na wywóz do uboju. Dodać tu należy, że dotychczas Polska sprowadzała rok rocznie pewne ilości koni z Węgier, które zużywa do remontu.

W wirze świata

Hotelarze zabiegają o obniżkę podatku.

W Warszawie policja ujęła opryszków, którzy systematycznie ograbiali młodzież szkolną wracającą ze ślizgawki.

Berlinie zmarł wybitny syjonista, b. prezes wszechświatowej organizacji syjonistycznej profesor Otto Warburg.

W całej Austrii odbyły się masowe wiece monarchistów, zwołane w porozumieniu z frontem patriotycznym.

Rachmistrz schroniska w Warszawie Hlotz zde-fraudował 14 tys. zł.

Szereg osób w Warszawie padło ofiarą oszustów, którzy sprzedawali „koncesje na wyrąb lodu z Wistły“.

— 388 —

— Co?... wychodzi zamąż?... W takim razie jak to uwierzyć, skoro wiadomem jest, że Ester lada dzień wraca do Krakowa... do króla?...

— Do Krakowa?... do.. króla?...

Tak!

— Po co ona ma wracać do Krakowa... do króla?...

— Może... może bierze ślub... z królem?... — rzucił ironicznie Szmerl Zarnowiecki.

Natan poczuł się teraz tą uwagą przełożonego gminy boleśnie dotknięty, lecz opanowawszy się odrzekł dosyć śmiało:

— Wraca do Krakowa z powrotem?... A kto wam o tem mówił?... Cóż wy pleciecie za bzdury Szmerlu?... uśmiechał się przy tym, jednak niezbyt szczerze boć przecie i dla niego stało się to już jasne, dla czego Ester udaje się na nocleg do komnat starosty i dla czego te dworki tak skrzętnie ją obsługują.

— Kto to powiedział?... Ofoż dowiedz się, że wiem o tym z bardzo wiarygodnego źródła, a nie jakiej plotki ulicznej.

— Od kogo?... — nalegał Natan.

— Mówili o tem ci rycerze królewscy, którzy towarzyszyli karocy wspaniałej, w której wjechała do miasteczka twoja córka, jak księżna... A oni przecie wierzą co mówią i co im wolno mówić... Czy i teraz masz jeszcze wątpliwości?

— 385 —

Od mieszczan przedostała się ta wiadomość do chat żydowskich.

Ci zazwyczaj rozważni, spokojniej i głębiej rozpatrujący każdą wieść, kręcili niedowierzająco głowami, wydawało się to im wybujałą i nieprawdopodobną plotką. Niepodobna, by król polski brał sobie za obłubienicę żydówkę, chociażby nawet była tak piękną jak Ester.

Czy mało w Polsce rodowitych księżniczek, obdarzonych przytem urodą?... Więcej ich w kraju pias-towskim niż w każdym innym...

A gdyby nawet... Królewski kaprys dał pierwszeństwo żydówce... czy zgodziłaby się na to sama Ester, ta cicha i posłuszna córka bogobojnych rodziców?...

Nie, z całą pewnością, wiadomość ta musi być wymysłem jakiejś bujnej fantazji, nie sposób wierzyć... Mimo jednak wszystkie zastrzeżenia wieść ta z każdą chwilą rosła i zdobywała sobie prawo obywatelstwa, zaczęto w domach żydowskich już nieco mniej-szą wagę przykładac do pewnych zastrzeżeń i jakby pewników, spierano się coraz głośniejsz i hałaśliwiej, aż wieść ta dotarła do chaty Natana.

Było to właśnie w chwili, gdy Esterka zamierzała udać się na spoczynek, odebrawszy uprzednio zawiadomienie starosty, że komnaty dla niej przeznaczone już wykończono przyozdabiać.

Zdumiał się Natan.

— Czy ty nie masz, Ester, własnego domu i swej

KURACJA PUŁKOWNIKA KOCA i antytotalistyczna kuracja Polski

Nie jesteśmy prorokami i nie będziemy ani z mgły kadzideł, ani z wnętrzości odgadywać istotnego znaczenia zmiany, która zaszła w po niedziałek na stanowisku szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Przyszłość, najbliższa może, pokaże, czym różnić się będzie ideologia i polityka gen. Skwarczyńskiego od ideologii i polityki jego poprzednika na ulicy Matejki.

Nie oznacza to oczywiście, by można było fakt odejścia pułkownika Koca lekceważyć.

Ustąpienie pułk. Koca nie można w żaden sposób przyrównać do odejścia prezesa jakiegokolwiek normalnego stronnictwa politycznego.

Pułkownik Koc był nie tylko twórcą ideologii Ozonu, ale także i jego wodzem.

Ozon powstał nie jako emanacja jakichkolwiek sił społecznych, nie jako wyraz dążeń i ideałów pewnej grupy, a formalnie rzecz biorąc, był jego obozem osobistym, w zaraniu od jego nazwiska biorąc nawet swoją nazwę.

O powstaniu Ozonu i utworzeniu go przez pułk. Koca decydował moment pewnego raczej mistycznego wewnętrznego powołania, a o jego istnieniu zasada wodzostwa, które pułk. Koc dotąd sprawował.

W ten sposób Ozon był do dnia 10 bm. organizacją analogiczną do wlońskiej partii faszystowskiej i niemieckiej narodowo - socjalistycznej.

Ite organizacje również powstały wokół pewnego „autorytetu”, którego zakres działania podobny jest raczej do działania proroka niż prezesa partii politycznej.

Pułk. Koc tak jak Hitler i Mussolini mianuje i odwołuje szefów swe go sztabu, powołuje swych doradców a także wyznacza władze okręgowe Ozonu.

Działa więc w łonie swej organizacji, która stawia sobie za cel zorganizowanie całego narodu, jako autorytet, stojący poza krytyką swoich członków i podwładnych.

Ponieważ zaś ambicją i celem Ozonu jest — według koncepcji pułk. Koca — zorganizowanie w jego ramach całego narodu, przez analogię dowiedzieć można łatwo, iż ideałem, do

którego się dąży, miał być naród na wzór Ozonu zorganizowany.

W tej sytuacji zachodzi fakt nowy: według relacji komunikatu urzędowego pułk. Koc nie może spełnić swych funkcji wodza Ozonu wraz ze wszystkimi perspektywami, które z tym wodzostwem się łączą, gdyż jest chory i musi się poddać długotrwałej kuracji.

Komendant Ozonu, twórca, założyciel, ideolog i przywódca organizacji, która stawia sobie za cel zorganizowanie całego narodu musi się wyrzec swej roli z powodu niewątpliwie

przykrego i zasługującego na współczucie cierpienia wątroby.

W tym jednym fakcie, w tej jednej diagnozie lekarskiej, która każe pułk. Kocowi porzucić politykę i oddać się wyłącznie kuracji, mieści się stwierdzenie, czym zgubne są wszelkie rządy autorytatywne, wszelkie ustroje totalistyczne.

Załamane się musi każdy państwowy ustrój totalny, to jest ustrój opierający swe istnienie na decyzji, woli, rozumie i fizycznym oraz duchowym zdrowiu jednostki.

Zawsze w tym wypadku nadejść

może taka sytuacja, w której już nie losy jednej prorządowej organizacji, ale losy milionów ludzi i ich ojczyzny znaleźć się mogą nad przepaścią z powodu niedomagania fizycznego człowieka, który ogłosił się wodzem i dyktatorem.

W przeciwieństwie do totalizmu ustrój demokratyczny rozkłada odpowiedzialność za losy kraju na wszystkich obywateli, do wszystkich niebezpieczeństw, które nań czyhają, nie dodając jeszcze jednego, związanego z kruchością zdrowia i życia ludzkiego.

Pułk. Koc wyjeżdża więc do wód, by leczyć swą wątrobę. Organizm Polski wyteńczył wszystkie swoje zdrowe siły, by zwalczyć zaszczepione zarazki totalizmu.

Zbigniew Miltner.

Znamienny opłatek polityczny we Lwowie

Lwów (tel.) Staraniem Stronnictwa Ludowego odbył się we Lwowie kurs gospodarczy, na zakończenie którego urządzono opłatek. Na opłatek przemawiał redaktor Skalak, życząc zwycięskiej walki chłopom pol-

skim oraz spełnienia realnego wszystkich wysiłków, związanych z pracą zorganizowanych ludowców.

I mieniem PPS. przyrzekł solidarność robotników z chłopami w walce o prawa i przyszłą Ludową Polskę.

Zabrał głos również imieniem Sekretariatu Porozumiewawczego Polskich Organizacji Społecznych mjr. Domoń (ten sam, który w Warszawie wygłosił odczyt o stosunkach w Małopolsce Wschodniej).

Ks. Panaś, przedstawiając imieniem Stronnictwa Ludowego, zapowiedział „pokój ludziom dobrej woli”, którzy skupiają się na wszystkich odcinkach, walczących o Polskę demokratyczną, rządą i sprawiedliwą. Prócz wymienionych wzięli udział profesorowa Bujakowa, p. Haduch z (PPS.), przedstawiciele Akademickiej Młodzieży Ludowej „Wici”, Stronnictwa Ludowego z okolicznych powiatów oraz miasta Lwowa.

ZJAZD ZW. NAUCZ. POLSK. może odbyć się poza Warszawą

Warszawa (tel.) W kołach nauczycielskich krąży pogłoski, że Walny Zjazd Związku Nauczycielstwa Polskiego, wyznaczony na dzień 30 bm., może się odbyć poza Warszawą. Do

tej pory wybrani delegaci nie otrzymali jeszcze wiadomości, gdzie odbędzie się zjazd. Nie ustalono również porządku dziennego, ani też żadnych szczegółów, dotyczących zjazdu.

„KONFERENCJA NARODOWA” dla spraw pokoju

Mimo szalejących dokoła zawieruch wojennych, stowarzyszenia pacyfistyczne działają we wszystkich krajach. W Stanach Zjednoczonych ruch pacyfistyczny reprezentowany jest przez sto przeszło ugrupowań i organizacji, skupiających ponad 60 milionów członków. Czterdzieści z spośród tych organizacji łączyło się i wyłoniło t. zw. „konferencję narodową dla spraw pokoju”, która ustalić

ma wytyczne w pracy ideowej tych organizacji.

Połączone organizacje reprezentują siłę 40 milionów członków.

Wśród poszczególnych ugrupowań pacyfistycznych w Ameryce zaznaczają się wyraźnie dwa kierunki, jeden tzw. pacyfistów integralnych, zwolenników ścisłej neutralności Stanów Zjednoczonych, drudzy tzw. pa-

cyfiści Kelloga, zwolennicy międzynarodowej współpracy w obronie pokoju, współpracy nie wykluczającej w ostatecznym wypadku wojny, jako broni przeciwko państwom napastniczym.

Ten kierunek ostatnio, wobec znanych wydarzeń na Dalekim Wschodzie zyskuje coraz więcej zwolenników.

TO WYCIĄC

— 386 —

małej izdebki?... Wytlumacz mi też dziecko, dlaczego te kobiety dworskie obsługują cię przez cały dzień, jakgdybyś była księżniczką, a nie córką ubożego krawca?... Co to wszystko oznacza?...

Ester spuściwszy głowę, milczała.

— Ester, czy ty naprawdę myślisz udać się na spoczynek do domu starosty?... Wytlumacz mi to wszystko, bo lękam się nowego nieszczęścia, nowego gromu!...

— Przyjść tam i wy możecie, moi kochani!... Jest tam kilka komnat dla mnie przygotowanych i dla was znajdzie się wygodne pomieszczenie — odrzekła wymijająco, po chwili, Ester.

— Ależ Estero!... Pocóż mamy udawać się na spoczynek aż do domu starosty?... Przecie mamy, dzięki Bogu swą własną chatę... Pocóż oni przygotowali dla ciebie te komnaty? — pyta zatroskana Sara.

Teraz dopiero Ester uznała, że chwila ta jest najodpowiedniejszą do spowiedzi, do zwierzenia się rodzicom z tajemnicy swego serca i duszy, tak niezrozumiałej dla nich...

Już... już chciała rozpocząć... gdy... do chaty Natana wpadł spiesźnie Szmerl z Żarnowiecza, przełożony zboru żydowskiego w Opocznie.

Odwoławszy tajemniczo Natana w ciemny kąt izby pogłaskał długą, siwą brodę, spojrzał bystro prosto w oczy krawca i cichutko zapytał:

— 387 —

— Natanie, powiedz mi bez ogródek... po mieście krąży uporczywe słuchy, jakoby twoja córka Ester, została oblubienicą króla!... Co ty na to Natanie?... Czy prawda to?... No, odpowiedz!...

Natan bladł to czerwieniał, chciał bodaj słowo wy-mówić, a nie może... Nogi pod nim drżą... powietrza brak... w oczach wirują jakieś robaczki świętojańskie... Zbiera gwałt zadając swym, siłę wszystkie myśli by związać je w całość, w jeden sznur ziarenek i zamknąć je klamrą wynikłych z nich pewników.

Teraz dopiero zdaje sobie jasno sprawę z tego uporczywego milczenia Esterki w chwilach, gdy poruszał sprawę jej ślubu i wysłania gońca do Cudzimierza po Izaaka i jego rodzinę. Teraz już rozumie, gdzie tkwi powód jej milczenia... Tak, teraz wie, że te wersje kursujące po mieście, nie są pozbawione podstaw...

No, ale cóż odpowiedzieć przełożonemu gminy wyznaniowej, który widocznie przybył tylko w tym celu, by sprawdzić na miejscu czy te pogłoski są prawdziwe.

— Reb Szmerlu! — mówi drżącym głosem — słysz te słowa poraz pierwszy z ust waszych, jakoby moja Ester miała się stać, tam w Krakowie, kochanką królewską! Widocznie znowu źli ludzie zmyślili taką wieść... Moja córka, jak wam wiadomo, wychodzi wkrótce za mąż, dzień ślubu zsynem Izaaka już niedaleki!... Więc jakże to może być prawdą?...

Japońska konferencja imperialna uchwaliła wojnę przeciw Chinom, aż do zupełnego złamania Czang Kai—Sze. Postanowiono przedłużyć służbę wojskową z 18 miesięcy do 2 lat.

W armii sowieckiej zatrzymano awanse i urlopy celem dokonania czystki. Szereg oficerów wyższych zawieszono w funkcjach.

W stanie Rio Granda (Brazylia) zostały rozwiązane wszystkie organizacje hitlerowskie miejscowych Niemców.

W moskiewskiej „Prawdzie” zamieścił komisarz sinansów Czuber artykuł w którym nazywa swych poprzedników „bandytami i szpiegami”.

Gubernator stanu New Yersy U.S.A. dokonał podziału 25 tys. dolarów, — przeznaczonych dla osób które wykryły sprawców porwania dziecka Lindberga. Nagrodą podzieliło się 100 osób.

DRUKI - NAPIĘTANIE

WYKONUJE Drukarnia Artystyczna

KRAKÓW, ŚW. KRZYŻA 7. — TELEFON NR. 118-61

STYCZEN
14
Piątek

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE
Straż ogólna 121-11.
Zegarynka 98.
Poczt. biuro zlec. 154-00
Centr. międzym. 97.
Informator telef. 197-00
Biuro napr. telef. 150-50
Informator kol. 121-08
Centr. gazowni 152-05
Centr. elektr. 150-70
Centr. wodociąg. 131-99
Pogotowie rat. 11114

KALENDARZ RZYM.-KATOLICKI
Czwartek: Hilarego.
Piątek: Feliksa

Teatr-kino

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO
„Gałązka rozmarynu“

Dziś wiecz. stale zapętniająca widow-
nię utwór Z. Nowakowskiego „Gałązka roz-
marynu“ w oprac. scenicznym autora. W
sztuce biorą udział: H. Bielska, A. Kłofska
J. Korecka, W. Niedziałkowska, T. Suche-
ku, A. Walewska, T. Białkowski, W. Biegań-
ski, T. Burnatowicz, S. Czajkowski, K. Fa-
biślak, J. Kaliszewski, T. Kondrat, W. Kol-
was, M. Macherski, Z. Modzelewski, W.
Nowakowski, L. Ruskowski, K. Szubert, R.
Wroński i in.

„RIGOLETT“ J. VERDI'EGO W OPERZE
KRAKOWSKIEJ

W poniedziałek, dnia 17 bm. wystąpią po-
raz drugi i ostatni w operze Verdi'ego „Ri-
goletto“ dwaj słynni śpiewacy: tenor Dinu
Badescu i baryton Serban Tassian, którzy
wraz ze swą partnerką Adą Sari odnieśli na
pierwszym swym występie w Krakowie tak
wyjątkowy sukces. Bilety są już do naby-
cia w kasie teatru.

REPERTUAR KIN:

ADRIA: Dziewczęta z Nowolipiek
APOLLO: Więzień królewski
ATLANTIC: Siódme niebo i Niebep. blon-
dynka
BAGATELA: Krew na morzu i rewia
Szkoła humoru
DOM ŻOŁNIERZA: 30 karatów szczęścia
PROMIEN: Czar cyganki
STELLA: Znachor
SZTUKA: Królowa Przedmieścia
UCIECHA: Linia Maginota
WANDA: Ich stu i ona jedna.
FOTOPLASTIKON, ul. Szczepańska 5.
Międzynarodowa Wystawa Swatowa w Pa-
ryżu 1937 r.

Radio

Piątek, 14 stycznia.

11.15 Audycja dla szkół 11.40 Arie z
oper Czajkowskiego 13.45 Muzyka 14.50
Muzyka 15.45 Bociek - Kuba opowiadanie
Eli Stanisławskiej dla dzieci 16.15 Łódzka
orkiestra salonowa pod dyr. Teodora Ry-
dera 17 Współczesna matka pogadankę wy-
głosi Stefania Szulcowa 17.15 Królowie cho-
dzą, ukraińskie słuchowisko obrzędowe w
opr. Władysława Kowalczyka. Wykonaw-
cy zespół Teatru Ukraińskiego i chór „Sur-
ma“ 18.15 Koncert rozrywkowy w wyk.
ork. salonowej 18.40 Skrzynka ogólna w
opr. St. Broniewskiego 19 Powszechny Teatr
Wyobraźni: Cień Macieja Pascala Luigi Pi-
randello 19.40 Muzyka 20 Transmisja z Sa-
li Filharmonii Warszawskiej koncert sym-
foniczny w wyk. ork. Filharmonii Warszaw-
skiej koncert poprzedzi pogadanka dr. Ali-
cj Simonówny 23 Muzyka taneczna.

NOWA REWIA W BAGATELI

Dziś we czwartek wchodzi na afisz
Bagateli nowa wesoła, pełna humoru
rewia pt. „Szkoła humoru“

Rewia ta zawiera wesołe i ciekawe
momenty satyryczne i stanowi nie-
wzruszająco miłą rozrywkę.

Ponadto film „Krew na morzu“.

Kraków do wieczora...

Uwaga! Z dachu padają gromy!

Wypadek żony krak. radcy miejsk.

Wczoraj około godz. 20.30, na
przechodzącą ulicą Sławkowską żo-
nę radcy miejskiego Stanisława Wart-
ha, Helelę spadła z dachu domu pod
nr. 30 bryła śniegu powodując u prze-
chodzącej lekkie uszkodzenie ciała.

Lekarz zawezwanego Pogotowia
Ratunkowego udzielił p. Warthowej
pierwszej pomocy, poczem oddał ją
opiece domowej.

W tym samym czasie przy ul. Za-
menhofska 30 zdażył się identyczny

wypadek przechodzącemu ulicą ro-
botnikowi Wojewodzicowi.

I w tym wypadku kontuzje okaza-
ły się na szczęście lekkimi, tak że
oddano Wojewodzica opiece domo-
wej.

Nowi mieszkańcy więzienia św. Michała

Dwaj robotnicy bez stałego miej-
sca zamieszkania i zajęcia Paprocki
Adolf i Czaplak Karol zatrzymani zo-

stali za kradzież rowerów.

W obu wypadkach rowery odebra-
no i zwrócono właścicielom.

Zatrzymaną została Wydrych Anie-
la lat 34 zamieszkała w Starej Olszy
za kradzież swetra.

Sąd krak. skazał zabójców po 5 lat więzienia

Wczoraj przed sądem okr. w Kra-
kowie stanęli Jan Lewinger i Włady-
sław Moszkiewicz z Rakowic oskarże

ni o to, że w lipcu ub. roku zabili w
czasie zabawy śp. Szczepana Rychli-
ka.

Sąd uznał obu winnymi i skazał
ich na karę więzienia po lat 5.

Nocna awantura na ul. Szerokiej

Dwaj awanturnicy osobnicy, a to
Pabian Józef, lat 36 robotnik zamie-
szkały przy ul. Krzywda 31 oraz Mar-
kiewicz Mieczysław lat 31, również
robotnik zamieszkały przy ul. Kącik

7, przybyli o północy do mieszkania
Włodzimierza Filipowicza zamiesz-
kałego przy ul. Szerokiej tu wywoła-
li awanturę, w czasie której ugodzili

nożem Filipowiczową w rękę.

Do rannej zawezwano Pogotowie
Ratunkowe, obu zaś napastników za-
trzymano.

Jak zgłaszać roszczenia o rentę inwalidzką

Wobec masowego zgłaszania przez
robotników roszczeń o świadczenia
emerytalne, Zakład Ubezpieczeń Spo-
łecznych wyjaśnia, że roszczenia o
rentę inwalidzką należy zgłaszać do
miejscowej Ubezpieczalni Społecznej.
Roszczenia mogą być zgłaszane pi-
semnie lub ustnie.

Do roszczeń należy dołączyć nastę-
pujące dokumenty:

- 1) Legitymację ubezpieczeniową,
- 2) metrykę urodzenia,
- 3) zaświadczenie pracodawcy o
zwolnieniu z pracy z podaniem przy-
czyny zwolnienia z pracy,
- 4) metryki urodzenia dzieci poniżej

17 lat życia dla chłopców i poniżej

18 lat życia dla dziewcząt,

5) jeżeli zgłaszający roszczenie o-
trzymuje rentę wypadkową, powi-
nien również dołączyć do roszczenia
ostatnią decyzję zakładu Ubezpie-
czeń Społecznych w sprawie tej ren-
ty.

Zalegalizowanie akadem. org. ludowców we Lwowie

Lwów (tel.) Władze akademickie
Uniwersytetu Jana Kazimierza we
Lwowie zalegalizowały organizację
ludowców - akademików pod nazwą

„Polska Akademicka Młodzież Ludo-
wa“.

W bieżącym roku szkolnym do or-
ganizacji przystąpiła niezwykle duża
ilość studentów. Zwracają uwagę,

że jest to dopiero druga organizacja
zalegalizowana na UJK. Pierwszą
była organizacja młodzieży wszech-
polskiej.

„MONSTER“ IDEALNY AUTOMAT
STROJENIOWY POSIADA TYLKO
Superheterodyna

PHILIPS
Super 7-38
+ **Radioaparaty**

sprzedajemy również na raty po cenach ściśle fabrycznych

Autoryzowana firma w Krakowie

Polski Dom Handlowy

KRISCHER

Florjańska 9.

Telefon 177-82.

Łańcut (tel.) W niedzielę 9 stycz-
nia odbył się w Łańcutie manifesta-
cyjny wiec PPS, zorganizowany przez
przemyski OKR. PPS.

Na wiecu odbytym w sali Gwiazdy
przemawiali Piłs z Krakowa, Mirek
z Rzeszowa oraz mgr. Paradysz z
Przemysła. Publiczności około 1000
w tym liczni członkowie Stronnictwa
Ludowego i Wici.

Warszawa (tel.) Przy Klubie De-
mokratycznym w Warszawie pracu-
je pięć komisji i sekcji. Na czele ko-
misji programowej stoi prof. Han-
delsman, organizacyjnej — senator-
ka R. Fleszarowa, gospodarczej —
K. Mrozkiewicz, sekcji młodych — p.
Jerzy Makowiecki, sekcji pracowni-
czej — p. Erazm Kulesza.

KOLUMNA

literatury i sztuki

Kurol Müller

Kto jest naprawdę siewcą niemoralności i nihilizmu

Czytelnik współczesny skazany jest bardzo często na uleganie szkodliwym w najwyższym stopniu nieporozumieniom. Coraz trudniejsze warunki życia pozostawiają mu bowiem coraz mniej chęci, czasu na lekturę, na poznawanie źródeł i krytyczne ich przemyślenie. W następstwie tego stanu rzeczy coraz częściej zdaje się przeciętny czytelnik na sądy, zdobywane pośrednio, t. zn. na podstawie opinii zawodowych krytyków, albo tych, którzy z tupetem równym swojej ignorancji pragną za krytyków uchodzić.

Na takim stanie rzeczy żerują bezlitośnie zawodowi „maciele narodowej kadzi” — jakby ich nazwał Wyspiański. Warto z tego względu od czasu do czasu przewietrzyć zbyt już stęchlą atmosferę. Dzisiaj zajmujemy się jednym takim „zadomowionym” poglądem.

Któż nie czytał w organach reakcji bezustannych i krzykliwych artykułów przeciwko niemoralności w literaturze i zgorzeniu, sianym rzekomo przez pisarzy postępowych. Ciągłe i we wszystkich tonacjach krzyczy się, że pisarze ci demoralizują czytelników i obrażają wszystkie świętości. Nazywa się to „destruktywizmem”, „rozkładczością” i t. d.

Myślałem o tym prawie, gdy otrzymałem rozprawkę p. Maksymiliana Boruchowicza p. t. „Fizjologia rozkoszy i nihilizmu” („L. F. Celine i nasze czasy”), która ukazała się właśnie jako odbitka z kwartalnika „Życie świadome”.

Autor tej rozprawy omawia naukowo, ilustrując swoje tezy obficie dosłownymi cytatami z dzieł analizowanego pisarza, twórczość L. F. Celine, który słusznie uchodzi za szczyt „destruktywizmu” i amoralności.

I oto krok za krokiem, dokumentując — jak wspominałem — swoje wnioski cytatami, udawadnia p. Boruchowicz, że stosunek Celine’a do świata, stosunek bezwzględnie wstrętny i nie zasługujący na naśladowanie jest wynikiem ni mniej ni więcej, lecz warunków opiewanych, chwalonych przez ten odłam krytyków, którzy dzieła „rozkładcze” najgłośniej i najżarliwiej potępiają. Nihilizmowi temu — konkluduje autor po obszernej i ścisłej analizie — „patronuje absolutna bierność. Bierność jest wynikiem przeświadczenia że przy największych nawet wysiłkach okazemy się bezsilni wobec zorganizowanej przemocy” a grantu je to fakt, że zakłamanie i wygłasza-

nie nonsensów bywa dobrze opłacane.

Nihilizm Celine’a nie napotyka na żaden opór wskutek pogardliwego stosunku do teorii i znajduje sprzyjające warunki w płaskim utylitarystycznym, w łatwych uogólnieniach i w dezynwolturze wartościowań. Na marginesie tych wniosków słusznie autor dodaje: „Wymienione pierwiastki bywają zwykle nieodłącznymi składnikami światopoglądu i urządzeń, mających na celu osiągnięcie „krzepy”. Ale „krzepy” nie osiągają. Osiągają natomiast nihilistyczny rozkład, pokrywają się mniej lub więcej emalią równie powierzchownych jak krzykliwych hasel i sloganów”. Ci zaś, którzy składniki omówionego nihilizmu kulturowego w życiu, a równocześnie oburzają się na Celine’ów „przypominają przysłowioną małpkę. Małpkę, pragnącą rozbić zwierciadło, w którym ujrzała własne oblicze”.

Zainteresowany treścią rozprawki przypomniałem sobie, że p. Boruchowicz omawiał tę samą sprawę w jednym z numerów dwutygodnika „Albo — albo”. Przypomnę, że mając odnośny numer „Albo — albo” przerzucałem artykuł, o który idzie dosyć po bieżnie; teraz sięgnąłem do niego powtórnie i nie pożałowałem.

Okazuje się bowiem z tego artykułu („Sztuka zwyrodniała i „zwyrodniała”), że zjawisko, o którym była mowa powtarza się różnych okolicznościach.

P. Boruchowicz omawia tam np. nihilizm rosyjski, poczym cytuję sądy, wypowiedziane o nim przez wybitnych myślicieli. Warto np. powtórzyć tutaj zdanie prof. J. Kucharzewskiego: „Traktowano Boga — pisał ten uczony — jako najwyższego opiekuna III wydziału kancelarii carskiej, zespolono religię z dziełem żan darmów”. Lub: „Wielkim patronem nihilizmu był Mikołaj I i w porównaniu z jego destrukcyjną robotą akcja Pisarewa czy Zajcewa była drobniakiem”.

Takie są wnioski. Ciekawe, co sądzą o tych, na ścisłej, naukowej analizie opartych tezach chwalczy „krzepcy”.

Będą milczeli. Jak zwykle, gdy nie mają nic do powiedzenia. Dla nas jednakowoż takie studia są jednym jeszcze dowodem więcej, że stoimy na twardym gruncie. Z nami jest prawda, a z przeciwnikami naszymi tylko zakłamanie i tromtadracja.

A prawda wcześniej czy później musi zwyciężyć!

Jan Brzękowski o swoich planach

Po kilkunastoletnim pobycie w Paryżu powrócił niedawno do Polski Jan Brzękowski, jeden z czołowych przedstawicieli twórczości awangardowej. Brzękowski zadebiutował w r. 1925 zbiorem poetyckim „Tętno”. Za tym poszły dalsze tomy „Na katedrze”, dwie powieści „Psychoanaliza” i „Bankructwo profesora Müllera” oraz tom poetycki „W drugiej osobie” — pisane „na paryskim bruku”, który wycisnął silne piętno na twórczości tego Guillaume Apollinaire’a współczesnej doby. Trzeba bowiem pamiętać, że Brzękowski pisze również w języku francuskim.

Zaciekawieni, jak zamierza Brzękowski ukształtować swe życie na nowym poniekąd dla niego, polskim gruncie, zwróciliśmy się do autora „Poezji integralnej”. Na zapytanie przedstawiciela agencji PIL: — Pańskie plany po powrocie do kraju?... oświadczył Brzękowski: — Dość różnorodne. Z większych rzeczy mam ukończoną, zresztą prawie od 3 lat, powieść pt. „24 Kochanków Perdity Loost”. Powieść psychologiczna. Son dy w głąb, przekroję przez pustkę. Dramat ludzi szukających usprawiedliwienia życia. Zresztą powieść bardzo „paryska”. Ukaże się w najbliższych tygodniach nakładem firmy Hösicka. Poza tym nie mam narazie na warsztacie żadnej większej rzeczy. Myślę o powieści, o wielkiej powieści, coś w rodzaju „roman fleuve”, która byłaby śmiałym przekrojem przez całą współczesność...

A w zakresie poezji?

W najbliższym już czasie ukaże się mój mały tomik w „Arkuszu poetyckim”. Chciałbym także napisać kilka artykułów teoretycznych oraz parę artykułów o młodych poetach francuskich.

Przypomina mi to, że wydał pan niedawno tomik w języku francuskim.

Jak został on przyjęty przez krytykę francuską?

Z reakcji krytyki francuskiej jestem bardzo zadowolony. Zresztą spodziewam się jeszcze wielu dalszych recenzji. „Spectacle metallique” ukaże się właściwie dopiero przed kilkoma miesiącami.

O wiele przyjemniejsze jednak od głosów krytyki były dla mnie różne bezpośrednie reakcje ze strony młodych poetów francuskich. Po wydaniu tomu otrzymałem kilkanaście niezwykle miłych listów i to od ludzi zupełnie mi nieznanych.

Czy zamierza pan kontynuować pisanie w języku francuskim?

Tak, w najbliższym czasie ukaże się nakładem firmy „G. L. M.” mój drugi tom. Jestem też w kontakcie z

kilku czasopismami, gdzie mają być drukowane moje wiersze...

Jak widać Brzękowski nie zamierza zrywać kontaktu z Francją i Paryżem.

Tymczasem gromadzi koło siebie zastęp młodych, nieznanych jeszcze szerszemu ogółowi poetów awangardowych.

Jak twierdzą niektórzy — tworzą szkołę. Wzorem swoich paryskich kolegów po piórze; w Paryżu szkoły poetyckie są bardzo modne i wykazują wielką żywotność, na naszym gruncie brakowało ich zawsze. Może obecnie luka ta zostanie wypełniona. Brzękowski jest skąpy w słowach. Oszczędny, podobnie jak w swej poezji: żadnego niepotrzebnego balastu Woli milczeć i — zaskakiwać gotowymi rzeczami.

Jedyna rzecz, nad którą warto obecnie siedzieć, to taka „romain flavre”, o którym wspominałem — kończy rozmowę polsko - francuski pisarz, poeta, prozaik i teoretyk nowoczesnej sztuki „w jednej — tym razem! — osobie”.

W najbliższym czasie zostanie w Warszawie założone towarzystwo pod nazwą „Młody Teatr”. Będzie to rodzaj komitetu opieki nad młodą twórczością dramatyczną. Powstaje on z inicjatywy i na skutek akcji prasowej Boya - Żeleńskiego, który w cyklu artykułów wskazywał na konieczność stworzenia podobnej instytucji.

Działalność jej pójdzie po kilku torach. Przede wszystkim podda ona jaknajszerszemu oglądowi obfity materiał dramatopisarski, który przepływa przez dyrekcje teatralne, komitety organizujące konkursy dramatyczne, firmy wydawnicze i t. d. Po rozejrzeniu się w tym materiale zostanie z niego wydobyte to wszystko, co przedstawia się interesująco, jako artystycznie dojrzałe, czy choćby tylko jako eksperyment lub zapowiedź.

Pozycjom najbardziej wartościowym „Młody Teatr” torować będzie drogę na scenę, zwracając nie niego uwagę teatrom w specjalnym biuletynie, organizując wyjazdy krytyków o ile przedstawienie odbędzie się na prowincji, dopomagając materialnie teatrom do urządzania pokazów poświęconych młodej sztuce dramatopisarskiej, zapraszając młodych autorów na dyskusje poświęcone ich utworom w łonie komisji lekturowej towarzystwa i t. d. Prócz już wymienionego Boya - Żeleńskiego wśród członków założycieli towarzystwa widnieją takie nazwiska jak: Zofia Nałkowska, Jan Lorentowicz, dr A. Szyfman, Kazimierz Wierzyński i inni.

Zygazaki

Prawdziwie starzeć się potrafią jedynie mężczyźni

Nieśmiertelny Goethe rozmyślał nad eliksirem młodości, każąc mądrym Faustowi wypijać czarodziejski napój. Lekarze współcześni prześledzają się w wynalezieniu cudownego remedium na zachowanie jaknajdłuższej młodości. Sztuka kosmetyczna stara się zacierać siwiznę i zmarszczki. Wszystkie uciekają na gwałt od starości. Nawet w tych miastach, gdzie głucho było o jakichś instytutach kosmetycznych — dziś prawie na każdej ulicy widnieje ozdobna tabliczka

zawiadamiająca, że w tym a tym domu, ta i ta (zazwyczaj „dyplomowana absolwentka zagranicznych instytutów piękności”) po cenie umiarkowanej udziela porad, dokonuje zabiegów, sprzedaje „gwarantowane” środki, których używając, z brzydkiej można stać się królową piękności.

Jak ta „umiarkowana cena” rozumieć — lepiej nie pytać. Niejednokrotnie lekarz-specjalista nawet nie marzy o podobnych honorariach. I co ciekawe: jeśli na lekarza

ludzie niechylą chętnie wydać pieniądze, to w instytutach kosmetycznych pacjentka — obojętne w tej chwili czy młoda czy też stara — z promiennym uśmiechem wydaje — jak na nasze stosunki — wprost bająnskie sumy.

W całej tej sprawie jest jeden specjalnie niepokojący fakt: nawet młode, urocze panie uczęszczają gorliwie do salonów piękności. Nie rozumieją, że nadmiernym używaniem różnych kremów, pudrów i jeden Bóg wie, czego jeszcze, niszczą cerę, przekreślają piękną młodość. Wyjaśniając ten fakt wskazać należy na modę, na psychozę.

U nas w Krakowie było stosunkowo najlepiej. Dopiero ostatnio wyrosły na bruku krakowskim — jak grzyby po deszczu —

salony piękności, które cieszą się olbrzymią frekwencją. Można nie mieć nie przeświadczenia, by stare panie były klientkami owych absolwentek zagranicznych kursów, jednak błądzą o nieanektowanie młodych kobiet. A zresztą może panie zostaną przekształcone w charakterystyczną wydaną obecnie książką Andrzeja Maricourta p. t. „L'art de vieillir” — sztuka starzenia się. Autor zajmuje się w niej wyłącznie mężczyznami, dając wskazówki w jaki sposób należy przekraczać Rubikon młodości. Kobiety — zdaniem Maricoura — są skazane na zagładę po osiągnięciu „drugiej młodości”, której granice są jednak nader ruchome i płynne. Prawdziwie starzeć się, pięknie i z godnością i rozumnie, potrafią jedynie — mężczyźni.

K. M.

TRYBUNA SPORTOWA

Miedzypaństwowy mecz hokejowy Polska - Szwajcaria

Dziś wyrusza ekspedycja polskich hokeistów na tournée po Szwajcarii. Z początku przypuszczano, że z wyjątkiem HC. Davos, reprezentacja nasza nie będzie miała poważniejszych przeciwników, tymczasem okazuje się że będziemy mieli przeciwników bardzo groźnych.

W środę (19 bm.) w Bernie odbędzie się mecz międzypaństwowy Polska—Szwajcaria, który przez prasę miejscową jest już dziś mocno reklamowany. Szwajcarzy ustalili już swój skład na mecz z Polską. Nie będzie to najsilniejsza ich drużyna, gdyż bez słynnego pierwszego ataku dawoskiego I. zw. „Ni“ (Torreani Cattini I i Cattini II) oraz bez świetnego obrońcy Gerominiego. Drugi atak najsilniejszej reprezentacji będzie grał przeciwko Polsce jako pierwszy.

Mimo braku słynnych graczy, drużyna będzie bardzo silna. Czterech

zawodników, wyznaczonych przeciwko Polsce, wejdzie do drużyny, która 23 bm. grać będzie w Zurichu przeciwko Kanadzie, w jej pierwszym me-

czu na kontynencie europejskim.

Skład przeciwko Polsce wygląda następująco: bramka: Künzler, Obrona: Badrutt i P. Torreali.

Pierwszy atak: Kessler I., Lohrer i Kessler II, Drugi atak: Dallmeier, P. Müller i Ernst.

W ekipie wyjeżdżającej do Szwajcarii zaszły zmiany

W składzie znajdzie się (na szczególne życzenie) bramkarz rezerwowy. Na stanowisko to wyznaczono Maciejkę.

W kierownictwie zespołu znajdują

się tylko dwie osoby (a nie trzy, jak projektowano).

Z drużyną wyjedzie kapitan sportowy PZHL — Warmiński oraz (na koszt własny) p. Nowak.

Wyjazd drużyny z Warszawy nastąpi 13 bm. o godz. 22.20 pociągiem berlińskim. Drużyna przybędzie do Zurichu w dniu 14 bm. późnym wieczorem.

Rewanżowy mecz hokejowy Polska—Łotwa

— REWANŻOWY MECZ HOKAJOWY POLSKA — ŁOTWA

rozegrany zostanie w Rydze 23 bm. Skład (rezerwowego) reprezentacji Polski ustalony zostanie dopiero w przyszłym tygodniu.

Montaż reprezentacji napotka na duże trudności z powodu wyjazdu reprezentacyjnego składu do Szwajcarii.

Przypuszczalnie w bramce zagra

Wirokiro, na obronie Kasprzycki i Sokołowski, w pierwszym ataku — trójka Warszawianki: Andrzejewski, Dolecki i Przedpeński; w drugim ataku grać będzie Król, Urzoń i jeszcze jeden zawodnik wyznaczony później. Jako kierownik zespołu wyjedzie p. Bucholz.

ZAPASNICZY POLSCY SZYKUJĄ SIĘ NA NIEMCÓW

Polski Związek Atletyczny komunikuje, że międzynarodowy mecz zapasniczy Polska — Niemcy odbędzie się definitywnie dnia 20 lutego br. w Katowicach (prawdopodobnie w nowej hali targowej).

W przeddzień tego meczu, tj. w sobotę dnia 19 lutego, reprezentacja niemiecka, występując jako reprezentacja Niemiec Wschodnich, zmierzy się w Krakowie z reprezentacją Polski Zachodniej (w lokalu Okręgowego Urzędu WF).

Przeprowadzone w święto Trzech Króli eliminacje w Katowicach do starczyły kapitanowi Polskiego Związku Atletycznego materiału zawodniczego, z którego też wyłoniona została reprezentacja państwowa oraz zespół Polski Zachodniej, który walczyć będzie w Krakowie.

Bez obsady pozostała na razie waga półśrednia, w której eliminacja odbędzie się dopiero 16 bm. w Katowicach pomiędzy Szajewskim z Warszawy, Hintzem z Łodzi i Staniczkiem ze Śląska.

Skład reprezentacji Polski jest następujący:

waga kogucia — Rokita, Warszawa,

waga piórkowa — Świętosławski, Warszawa,

waga lekka — Ślęzak, Warszawa,

waga średnia — Krysmalski, Śląsk

waga półciężka — Jakubowski, Łódź,

waga ciężka — najprawdopodobniej Kozerski, Warszawa.

Team Polski Zachodniej tworzą:

waga kogucia — Kuchta, Śląsk,

waga piórkowa — Marcok, Śląsk,

waga lekka — Kucz, Śląsk,

waga średnia — Bajorek, Kraków,

waga półciężka — Gwóźdź, Śląsk,

waga ciężka — Nigrym, Kraków.

Warto zaznaczyć, że mecz zapasniczy Polska — Niemcy odbędzie się w Polsce po raz pierwszy.

Zgoda między Wartą a Pogonią

Inicjatywa zarządu Ligi PZPN w sprawie pogodzenia dwóch poważnych w r. ub. klubów ligowych War ty i Pogoni dała już owoce. Kluby te wymienili między sobą listy, w których wyraziły chęć do pogodzenia się i wzajemnego przeproszenia, co nastąpi na walnym zgromadzeniu Li gi 15 bm.

Echa turnieju hokejowego w Krynicy

ZARZĄD PZHL. ZWRÓCI SIĘ DO NIEMIEC. ZW. HOKAJOWEGO z pismem, w którym przedstawiona będzie sprawa niesportowego zachowania się drużyny berlińskiej Rot-

weiss podczas turnieju w Krynicy. Jak wiadomo Rotweiss niezadowolony z decyzji sędziego zszedł samowolnie z lodowiska podczas meczu Rotweiss z Jaworzyną.

ODWOŁANY WYJAZD śląskich hokeistów

PROJEKTOWANY NA BIEŻĄCY TYDZ. WYJAZD ŚL. HOKAJSTÓW na tournée po Austrii został w ostat-

niej chwili z powodu trudności w uzgodnieniu terminów spotkań odwołany.

Tragikomedia codziennego życia w Sowietach

Wieczernia Moskwa w nr. 294 i 295 podaje szereg przykładów pracy sowieckiego rzemiosła w dobie dzisiejszej tyranii Stalina. W pracowniach reparacji obuwia, obuwie oddane do reperacji jest przetrzymywane po parę miesięcy. Reperacja jest wykonywana bardzo niedbale, po dwukrotnym włożeniu bucików zełówki odlatywały. Zełówki przybijane są żelaznymi gwoździami. W niektórych pracowniach wcale nie przyjmują do reperacji obuwia filcowego. Za reperację (zełowanie) płaci się z góry — 50 rubli.

Nie lepiej wygląda sytuacja w pracowniach krawieckich. Oto jeden z interesantów, chcąc obstałować kurtkę, zgłosił się ze swoim suknem do pracowni. Zdjęto z niego miarę, pobrano 50 rubli zadatku i polecono

zgłosić się za miesiąc.

Za miesiąc pracownia okazała się „z powodu remontu zamknięta“, a wszystkie obstałunki odesłano do innej pracowni, gdzie temu klientowi oświadczone, że zaginęła miara, wobec czego zdjęto miarę ponownie. Obstałunek był wykonywany przez dziewięć miesięcy, wciąż odsyłany z

jednej pracowni do drugiej.

Wreszcie po dziewięciu miesiącach zamiast męskiej kurtki, klient otrzymał uszyte z własnego sukna... damskie palto i nie można było do szukać się, kto jest za to wszystko odpowiedzialny. W końcu klient ten został bez kartki i bez materiału i bez pieniędzy za robotę.

LUDWIK MASCHOFF

I będę tęsknił znów za tymi dniami
jasnych południ i kwiatów złożonych
promieniami słońca.
I będę męczył duszę moją snami,
tych długich nocy, cichych, przemarzonych
w srebrze miesiąca.

I pójdę między chmury, słońca, wzgórze,
na szare drogi obsiadłe drzewami,
wiodące ku wam, —
tam, gdzie się w stawie błękit nieba nurza,
gdzie się kołysze trzcina nad brzegami,
szeptać mi: — tyś sam!

I będę tęsknił znów za tymi dniami
szczęścia mego...

LEOPOLD STAFF — SYLWETKA POETY

Staraniem oddziału krakowskiego Związku Zawodowego Literatów Polskich, odbędzie się w dniu 14 bm. w piątek w sali anatomii porównawczej U. J. ul. św. Anny 6, odczyt Ludwika Hieronima Morstina pt. „Leopold Staff — sylwetka poety“. Utwory poety recytuje również Janina Witwicka. Początek o godz. 7 wiecz. Wstęp 50 gr. akad. 25 gr. młodzież gimnazjalna 10 gr.

ELIETIŁI KOŁOŃE WAKONUJE
Jerzy Horowitz
KRAKÓW GRODZKA 32
Telef. 167-30.
Szybko tania solidnie
Żądać ofert

Japończycy wycofują się z południowych Chin

Generałowie chińscy uznają strateg. sytuację swej armii za korzystną

Prasa chińska podaje, że większość generałów z otoczenia Czang

Kai Szeka uważa strategiczną sytuację armii chińskiej

niącymi obecnie prow. Szangtung i kilkoma wyborowymi dywizjami, należącymi do armii, która działała w rejonie Szanghaj — Nankin.

Według informacji chińskich, sytuacja w południowych Chinach ulega odprężeniu. Oddziały japońskie

za bardzo korzystną

ze względu na rozrzucenie oddzielnych grup japońskich na wielkiej

przestrzeni o długich liniach komunikacyjnych i nalega na zdecydowane

przejście do ofensywy

celem wydania Japończykom generalnej bitwy. Ma ona nastąpić prawdopodobnie w jednym z punktów na kolei Tientsin — Pokou.

Chińczycy rozporządzają dlatego celu kilkoma najlepszymi dywizjami pod dowództwem gen. Li Sung Czena, częścią wojsk Han Fu Czu, bro-

wycofują się stopniowo z południowych wybrzeży chińskich

Japończycy ewakuowali większość wysp w pobliżu Hangkongu, które były przez nich zajęte we wrześniu roku ubiegłego. Ustały również próby wysadzania desantów w zatoce Bias i w delcie rzeki Perłowej.

W kołach chińskich wyrażają za-

dowolenie z powodu odprężenia w rejonie Hangkongu, bowiem przez ten port przechodzi

WIĘKSZA CZĘŚĆ TOWARÓW, IMPORTOWANYCH DO CHIN, a w tej liczbie transporty broni i amunicji z Europy.

AMERYKA ZERWAŁA TRAKTAT HANDL. Z WŁOCHAMI

i odmówiła uznania zaboru Abisynii

Odmowa St. Zjednoczonych uznania króla Wiktora Emanuela jako cesarza Abisynii pociągnęła za sobą zawieszenie rokowań włosko-amerykańskich o traktat handlowy. Rokowania te były już prawie zakończone i przeprowadzone były co do strony rzeczowej pomyślnie. Mussolini domagać się miał jednak, aby nowy trak-

tat zawarty był w imieniu króla Włoch i cesarza Abisynii. Amerykański sekretarz stanu Cordell Hull odmówił temu

zadaniu, przeciwnie gomagać się miał wprowadzenia do układu klauzuli stwierdzającej, że podpisanie przez

St. Zjedn. nowego traktatu nie oznacza ani uznania de jure ani de facto podboju Abisynii przez Włochy,

NOWY TYGODNIK POLITYCZNY

Warszawa, (tel). Wyszedł jako drugi numer po konfiskacie nowy tygodnik „Kurier Demokratyczny”. — Jako wydawca figuruje p. Antoni Wiącek, dawny wydawca „Dziennika Porannego”.

Z treści pierwszego numeru, w którym całą stronice poświęcono działalności Klubu Demokratycznego, wynika że „Kurier Demokratyczny” służyć będzie ideologii oraz celom Klubu Demokratycznego.

NIEKTÓRE WYBORY DELEGATÓW NA WALNY ZJAZD Z. N. P. SĄ UNIEWAŻNIONE

Warszawa (tel.) Kurator Związku Nauczycielstwa Polskiego, p. Marciszewski, powołał do życia biuro zjazdowe, które stwierdza, ważność każdego zjazdu okręgowego i powiatowego, dokonywujących wyboru delegatów na Walny Zjazd. Do tej pory biuro unieważniło ze względów wyłącznie formalnych, wybory w kilku powiatach. W miejscowościach tych odbędą się ponowne wybory.

Korsarze zatopili statek holenderski

w pobliżu brzegów Hiszpanii

Statek holenderski „Hannah” liczący 3750 ton, zarejestrowany w Rotterdamie, zaatakowany został wczoraj na Morzu Śródziemnym i storpedowany przez nieznaną łódź podwodną. Atak nastąpił blisko wschodniego wybrzeża

hiszpańskiego w odległości 6 mil od Przylądka San Antonio między Walencją a Alicante. Statek szedł do Walencji z ładunkiem zboża i grochu. Załoga statku została wyratowana przez rybaków małego portu Javca,

k którzy, łowiąc ryby, zauważyli tonący statek i przybyli natychmiast z pomocą. Łódź podwodna natychmiast po storpedowaniu statku holenderskiego oddała się.

Łgarz z Sewilli jeszcze nie ochłonął pokłesce

Na froncie Teruel nie doszło wczoraj do walk

Ministerium wojny Hiszpanii komunikuje, że na odcinku Teruelu podczas dnia wczorajszego nie toczyły się żadne większe walki. Wojska republikańskie umacniają zdobyte niedawno pozycje. Samoloty faszystowskie ostrzeliwały z karabinów maszynowych kilka pozycji republikańskich. Jeden z samolotów nieprzyjacielskich został zestrelony. Na innych odcinkach frontu nie zaszło nic godnego uwagi. Miasto Madryt było we wtorek o godzinie 7-ej ostrzeliwane. Są liczne ofiary w ludziach.

Gen. Queipo de Liano stwierdził w komunikacie radiowym, że wojska faszystowskie, znajdujące się na odcinku

Teruelu, dysponują dostateczną ilością żywności i amunicji, aby stawić czoło wszystkim nieprzyjacielskim atakom. Trudno jednak nie przyznać, iż zdradzieckie poddanie się płk Reya

ODDAŁO W RECE WOJSK RZĄDOWYCH WĄŻNY OŚRODEK OPORU.

Walka o Teruel trwa, przy czym oblegane grupy powstańców gotowe są raczej zginąć, niż poddać się. Na froncie zewnętrznym zostały w dniu wczorajszym wszystkie ataki nieprzyjaciela z wielkimi dla niego stratami odparte.

Poza pracę wolno się upijać

Chorzów (tel) Zarząd „Wspólnoty Interesów” zwolnił z pracy stróża z Huty „Batory” w W. Hajdukach, który upił się podczas zabawy sylwestrowej w r. 1937. Sąd Pracy, do którego decyzję „Wspólnoty Interesów”

zaskarżył zwolniony stróż, orzekł, że upicie się poza godzinami służbowymi nie stanowi powodu do zwolnienia, wobec czego przyznał zwolnionemu stróżowi odszkodowanie za cały rok pracy.

Sprzedaz

FUTRA

damskie, męskie, NAJTANIEJ — DOGODNIE, zakuples, przerobles MOSLOWICZ

Kraków RYNEK GŁ. 9

PIERWSZE PIĘTRO 9

PASAŻ BIELAKA

POSEZONOWE CENY O 30% ZNIŻONE.

SZYBY OKIENNE poleca, wykonuje roboty szklarskie. S. FINKELSTEIN, Kraków, ŚW. KRZYŻA 3, telefon 129-03.

ABAŻURY ARTYSTYCZNE, LAMPY STOJĄCE ZYGMUNT GRÜNBERG, DUNAJEWSKIEGO 6, tel. 174-06.

SWAGA fotoamatorzy! FOTOLABORATORIUM wyręcza Was, uzupełnia Waszą pracę szybko — fachowo FOTO-SERVICE, Kraków Starowiślna 21. tel. 148-33

WIECZNE PIORA ZŁOTE, ANGIELSKIE 425 zł. NA SKŁADZIE „PARKER” I.T.P. FACHOWA NAPRAWA PIOR „KARTOTEKA” GRODZKA 40.

KOLDRY WYKONUJE tania i solidnie wytwórnia „Atlas” Grodzka 2.

PONCZOCHY GUMOWE „Lastex”, „Academix” i inne wszelkiego rodzaju na żyłki i chore nogi, poleca najtaniej firma Arnold Gronner, hurt. Skład artykułów gumowo-chirurgicznych, sanitarnych i opatrunkowych, Kraków, św. Łdziejego 1 (róg Grodzkiej 69).

PIERWSZORZĘDNA KRAWCZYNI szyje po najniższych cenach najwytworniejsze suknie damskie oraz garderobę dziecięcą — Kraków Boczna T. Kościuszki 10, m. 5.

ZAWIADAMIAM PT. Klientów, iż przeniosłem zakład kuśnierski z ulicy Floriańskiej na ulicę Bracką 1a I piętro. Przyjmuję wszelkie roboty kuśnierskie. Wykonanie solidne, ceny niskie. Z poważaniem JÓZEF BOCHENEK.

Albumy amatorskie

teczki biurowe, mapy stołowe wysprzedają po najtańszych cenach w kolosalnym wyborze jedynie w znanej WYTWÓRNI ALBUMÓW ARTYSTYCZNYCH S. RAUCHERA, KRAKÓW, KRAKOWSKA 29. I p.

NA GWIAZDKĘ PRAKTYCZNE PODAROKI POLECA NAJTANIEJ FABRYKA BIELIŻNY „LIRA”, SZEWSKA 18.

PANIENKI posiadające znajomość pracy na drutach (swetry, pullovery) poszukiwane. Zgłoszenia: R. Engelstein, Grodzka 32, w podwórku.

KSIĘGI HANDLOWE największy wybór, najkorzystniej kupisz w firmie J. Lemberger, Kraków, Starowiślna 17. tel. 114-64.

ŻYWE TUCZONE karpie każdej wielkości poleca najtaniej hala rybna KARMEŁICKA 37, tel. 144-83, róg Batorego.

CHORZY NA PRZEPUKLINĘ DŁUGOLETNI SPECJALISTA M. LANDAU, KRAKÓW DIETLA 44. I. P. WYKONUJE OPASKI PRZEPUKLINOWE RÓŻNEGO RODZAJU, SUSPENSORIA. OPASKI PO OPERACJI SŁEPEJ KISZKI. PRZYJMUJE WSZELKIE REPERACJE. POSIADA LICZNE PODZIEKOWANIA.

WYKWIŃTNA bieliznę, krawaty, kapelusze, rękawiczki, szelki, swetry, getry szale i t. p. poleca najtaniej

„Dyktator Elegancji”

Kraków, Starowiślna 17 vis a vis „Uciechy”

Różne

FORTEPIANY, PIANINA, STROI, KONSERWUJE najtaniej stroiciel ROM, Kraków, Bożego Ciała 10, m. 9, tel. 143-79.

WYSPRZEDAŻ kilku tysięcy swetrów po cenach zniżonych. Oto kilka cen dla przykładu: 1000 sztuk swetrów męskich z angielskiej włóczki zamiast po 11 zł. tylko 4.90 zł., 800 sztuk swetrów dziecięcych, wełnianych, zamiast 7 zł. tylko 2.90, 500 sztuk swetrów damskich wg. wiedeńskich modeli po 5.50 i 6.90 oraz wiele innych. Ostrowiecki, Kraków, Krakowska 12.

KRAWAT zakupisz najtaniej w specjalnym składzie krawatów „RECORD CRAWATES”, Kraków, Floriańska 35. Własna wytwórnia. — Hurt — Detal Fachowa naprawa starych krawatów. Tel. 143-68.

Nauka — wychowanie

KURSY KROJU, Modelowania i Szycia, koncesjonowane przez Kuratorium ELWIRY HALPERN - SÜSSEROWEJ, absolwentki Włener Moden Akademii. Nauka najnowszym systemem wiedeńskim. Po ukończeniu, świadectwa. Wpisy: Kraków, KRUPNICZA 18.

OGŁOSZENIA: Rozmiar strony druku: Wysokość 410 mm, szerokość 470 mm. — Podstawą obliczenia jest jeden milimetr, w jednym łamie. Strona dzieli się na 4 łamy. Ceny ogłoszeń w złotych: I. strona w 1 łamie za 1 m/m zł 1.25. Tekst II—VII strony zł 1.—. Za tekstem zł 0.50. Nadesłane za 1 m/m w 1 łamie zł 0.75. Nekrologi w tekście do 60 słów w 1 łamie zł 15.—, 2 łamach zł 30.—. Ogłoszenia drobne za słowo 0.10. Dla poszukujących pracy w drobnych za słowo 0.05. Matrymonialne za słowo w drobnych zł 0.15. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 18 słów. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 procent.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: August Comber.

Drukarnia „Monopol”, Kraków, ul. Na Gródku 2